

การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

นางสาวพิมลพรรณ บุญมุสิก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-380-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017615 1173340X

A STUDY OF ADMINISTRATORS' DECISION MAKING IN SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, EDUCATIONAL REGION SIX

Miss Pimonphan Bunmusik

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-380-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

โดย

นางสาวพิมพ์พรณ บุญมุสิก

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

พิมพ์กรรม บุญนุสิถ : การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 (A Study of Administrators' Decision-making Secondary School under the Jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region SIX) อ.ที่ปรึกษา ผศ.ดร.อมรชัย ต้นดีเมธ, 210 หน้า ISBN 974-579-380-9

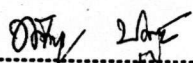
การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิธีการตัดสินใจสั่งการและศึกษาปัญหาอุปสรรคในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

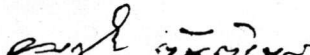
ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษา 6 งาน คือ งานวิชาการ งานธุรการ งานปกครอง งานบริการ งานโรงเรียน กับชุมชน และงานทั่วไปด้วยวิธีประชุมอภิปรายปัญหา ประเมินทางเลือกร่วมกับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาแล้วทำการตัดสินใจ โดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน 2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการด้วยวิธีอภิปรายปัญหาร่วมกับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล แล้วพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเองในการบริหารงานทั่วไป และในการบริหารงานวิชาการ งานธุรการ งานปกครอง งานบริการ งานโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการด้วยวิธีประชุมอภิปรายปัญหา ประเมินทางเลือกร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจ โดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน 3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ ด้วยวิธีอภิปรายปัญหาร่วมกับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล แล้วพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง ในการบริหารงานธุรการ งานปกครอง งานบริการ และงานทั่วไป และในการบริหารงานวิชาการกับงานโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารได้ใช้วิธีประชุมอภิปรายปัญหา ประเมินทางเลือกร่วมกับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาแล้วทำการตัดสินใจ โดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน

ปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจสั่งการ คือ นโยบายวิชาการไม่ชัดเจน, ขาดข้อมูลในการตัดสินใจ, ผู้บริหารขาดความเชื่อมั่นในการปกครองและมีข้อจำกัดในการสื่อสาร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

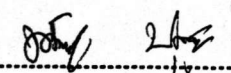
PIMOPHAN BUNMUSIK : A STUDY OF AMINISTRATORS' DECISION MARKING IN SECONDARY SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION SIX, THESIS ADVISOR : PROF. AMORNCHAI TONTIMATE, Ph. D 210 PP. ISBN 974-579-380-9

Purposes of this research are to study the decision-making method and the problems in decision-making of secondary school administrators under the jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region Six.

The findings were as follows : (1) Large secondary school administrators made decisions concerning the six administrative tasks; as academic, clerical, personnels, school survice affairs, school-community relation affairs, and general affairs; by way of problem discussion and estimated alternatives with their subordinates until the consensus was reached. (2) Medium secondary school administrators made their decision, concerning the general affairs; by way of problem discussion with their subordinates individually and then made the decision by themselves. They also made decision, concerning academic, clerical personnels and school-community relation affairs; by way of problem discussion and estimated alternatives with their subordinates until the consensus was reached. (3) Small secondary school administrators made their decision, concerning the clerical, personnels, school survice affairs, and general affairs; by way of problem discussion with their subordinates individually and then made the decision by themselves. They also made decision, concerning academic and school-community relation affairs; by way of problem discussion and estimated alternatives with their subordinates until the consensus was reached.

Problems in decision making were academic policy was not clear, Lack of information for decision making, Lack of administrators' self-confidence in personnel administration and limitation of communication in school survice and general affairs.

ภาควิชา บริหารการศึกษ.....
สาขาวิชา บริหารการศึกษ.....
ปีการศึกษา 2533.....

ลายมือชื่อนิติต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ต้นติเมธ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและให้ความดูแล เอาใจใส่ช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด และ ผศ.ดร. บุญมี เณรยอด ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฐิติภา คุปรัตน์ คุณอุดม วัชรสฤณี คุณเสรี ลาชโรช และคุณณรงค์ กาญจนานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านที่กรุณาแนะนำแก้ไขโครงสร้างของข้อคำถามที่จะนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ คุณสุรชัย เทียนขาว ศึกษาพิเศษฝ่ายบริหาร สำนักงานศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 ที่กรุณาแนะนำและช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอบคุณท่านผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่กรุณาให้ข้อมูลทุกท่าน

กราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณศาลของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เทิดพระคุณท่านทั้งสอง

พิมลพรรณ บุญมุสิก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย.....	10
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของการตัดสินใจสั่งการ.....	11
วิวัฒนาการของการตัดสินใจสั่งการ.....	13
ประเภทของการตัดสินใจสั่งการ.....	15
กระบวนการตัดสินใจสั่งการ.....	18
วิธีการตัดสินใจสั่งการ.....	23
ลักษณะของการตัดสินใจสั่งการ.....	24
ข้อควรคำนึงในการตัดสินใจสั่งการ.....	25
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสั่งการ.....	26
อุปสรรคของการตัดสินใจสั่งการ.....	33
งานในบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	43
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การสร้างเครื่องมือ.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ลำดับการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
วิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	178
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	178
วิธีดำเนินการวิจัย.....	178
สรุปผลของการวิจัย.....	179
การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	181
ข้อเสนอแนะ.....	189
บรรณานุกรม.....	190
ภาคผนวก.....	193
ประวัติผู้เขียน.....	210

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง....	45
2	แสดงรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง...	46
3	แสดงรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง....	47
4	แสดงความถี่และค่าร้อยละของสถานภาพของผู้บริหารที่ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	53
5	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่...	58
6	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานธุรการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่.....	62
7	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานปกครองของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่.....	66
8	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานบริการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่.....	70
9	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่.	74
10	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่.....	79
11	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหาร การศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	84
12	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	86
13	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานธุรการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
14	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานปกครองของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	95
15	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานบริการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	99
16	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง	103
17	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	108
18	แสดงความถี่และร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการ ในงานบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	114
19	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	116
20	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานธุรการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	121
21	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานปกครองของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	125
22	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานบริการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	129
23	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก	133
24	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	137
25	แสดงความถี่และค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
26	แสดงวิธีและคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารการ ศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ..... 144
27	แสดงความถี่และคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาด..... 146
28	แสดงความถี่และคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานธุรการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาด..... 150
29	แสดงความถี่และคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานปกครองของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาด..... 154
30	แสดงความถี่และคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานบริการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาด..... 158
31	แสดงความถี่และคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาด.. 162
32	แสดงความถี่และคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาด..... 166
33	แสดงความถี่และคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหาร การศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาด..... 171
34	แสดงความถี่และคำร้อยละของปัญหาและอุปสรรคของการตัดสินใจ สั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 174